C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.4r-1169/24 Judecătoria Edineț sediul Ocnița
/4-24080763-03-4r-15112024/ Judecător: Dan Dolghieri

D E C I Z I E
în numele Legii

26 februarie 2025 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

În componență:
Președintele completului, judecător Ion Talpa
Judecători Ecaterina Arseni și Oxana Mironov

a examinat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de **avocatul Ciumac Victor în interesele Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA**, împotriva hotărârii judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 24.10.2024, emisă în cauza intentată în privința **Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA**, care se învinuiește de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 55^3 alin. (1) lit. f), art. 55^3 alin. (1) lit. a), 55^3 alin. (1) lit. d), 55^3 alin.(3) lit. a), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 57 alin. (1), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 55 alin. (3), lit. b) Cod contravențional.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul-,

C O N S T A T Ă :

La 15 iulie 2024, de către agentul constatator Lesnic Ruslan, inspector superior și Morari Ion inspector principal în cadrul Inspecției Teritorială de Muncă Edineț, a fost întocmit procesul-verbal de control nr.PV-ISM-2024-01114 în privința lui Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA, în baza art.55^3 alin. (1) lit. f), art. 55^3 alin. (1) lit. a), 55^3 alin. (1) lit. d), 55^3 alin. (3) lit. a), art. 55 alin.(1) lit. g), art. 57 alin. (1), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 55 alin. (3) lit. b) Cod contravențional, fiind reținut faptul că în urma controlului efectuat de către Inspectoratul de Stat al Muncii la Uzina Experimentală din Otaci „Rezonanța" SA s-a stabilit că:

1.Nu este organizată instruirea în domeniul securității si sănătății în muncă a conducătorului unității, a specialiștilor si a lucrătorului desemnat, care se efectuează îndată după numirea lor și periodic, cel puțin o dată la 36 de luni, prin

ce se încalcă prevederile art.17 alin.(7) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008 și pct.71-75 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă si prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05.02.2009. Proporția de remediere fiind egală cu 0 %;

2.La unitate nu sunt evaluate riscurile profesionale, prin ce se încalcă prevederile art.13 alin.(l) lit. a) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008. Proporția de remediere fiind egală cu 0 %;

3.De angajator nu se efectuează instruirea salariaților la angajare si periodic în domeniul securității si sănătății în muncă, prin ce se încalcă prevederile art. 10 alin, (1), art. 17 din Legea securității și sănătății în muncă nr,186-XVI din 10.07.2008, pct.4 sbpct.9), pct. 47, 49-52, 55, 58-75 din Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă si prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05.02.2009. Proporția de remediere fiind egală cu 50 %;

4.De angajator nu se organizează examen medical la angajare și periodic al angajaților, prin ce se încalcă prevederile art.13 lit. l), m) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 XVI din 10.07.2008. Proporția de remediere fiind egală cu 0 %;

5.Relațiile de muncă, stabilite în cadrul controlului între angajator și salariații său ***** *****, *****, *****, *****, nu sânt perfectate în formă scrisă prin încheierea contractului individual de muncă, prin ce se încalcă prevederile art. 7/1; art. 56 alin. (1), alin. (3), art. 58 alin. 1) din Codul muncii. Proporția de remediere fiind egală cu 60 %;

6.Perioada de activitate cumulată între 01.03.2015 si 01.02.2024, angajatorul nu a acordat salariaților săi concedii de odihnă anuale în baza timpului efectiv lucrat, astfel acumulând restanțe la plata indemnizațiilor de concediu de odihnă anuale, prin ce se încalcă prevederile art. 117 alin. (1) și (2) din Codul muncii. Proporția de remediere fiind egală cu 15 %;

7.Pentru salariații săi, angajatorul a admis restanțe la plata salariului pentru perioada de activitate cumulată între 01.03.2015 și 01.02.2024 (achitările fiind efectuate parțial, reieșind din veniturile încasate de întreprindere). Astfel conform extrasului din registrele contabile și explicațiile depuse, restanța cumulată la momentul controlului pentru 33 salariați, fiind în sumă totală de 1 544 809 mii lei, după cum urmează; ***** – 259 017 mii lei; *****. – 185 231 mii lei; ***** – 46 725 mii lei; *****. – 188 472 mii lei; *****– 15 383 mii lei; ***** – 70 407 mii lei; ***** – 96 343 mii lei; ***** – 7 072 mii lei;*****. – 147 168 mii lei; ***** – 24 474 mii lei; ***** – 18 178 mii lei; *****– 17 516 mii lei; *****. – 8 995 mii lei; ***** – 16 354 mii lei; ***** – 14 722 mii lei; ***** – 12 893 mii lei; ***** – 42 116 mii lei; ***** – 16 223 mii lei; *****. – 13 933 mii lei; *****. – 14 862

mii lei;*****. – 9 302 mii lei;*****. – 8 316 mii lei; ***** – 12 005 mii lei; ***** – 130 820 mii lei; ***** - 17 889 mii lei; *****. – 9 728 mii lei;*****– 83 408 mii lei; *****.- 59 563 mii lei; ***** – 14 019 mii lei;***** – 9384 mii lei; *****. – 28 766 mii lei; ***** – 3 027 mii lei; ***** – 2 598 mii lei, prin ce se încalcă prevederile art. 142 alin. (1) din Codul muncii. Proporția de remediere fiind egală cu 0 %;

8. Angajatorul nu a achitat la încetarea relațiilor de muncă, sumele ce se cuvin salariaților săi, și anume;***** – 9384 mii lei (demisie conform ordinului nr.20-c din 01.12.2023); *****. – 28 766 mii lei (demisie conform ordinului nr.1-c din 01.12.2020); ***** – 3027 mii lei (demisie conform ordinului nr.11-c din 18.09.2015); ***** – 2 598 mii lei (demisie conform ordinului nr.4-c din 12.05.2014), fapt în urma căruia au fost încălcate prevederile art. 143 alin. (1) din Codul muncii. Proporția de remediere fiind egală cu 0 %;

9. La unitate, pentru lunile ianuarie, februarie 2024, nu s-a respectat cuantumul salariului minim garantat de stat la remunerarea muncii salariale a salariaților *****, *****.***** - angajați în calitate de paznici, prin ce se încalcă prevederile art. 131 alin. (4) din Codul muncii și Hotărârii Guvernului nr.165 din 09.03.2010 (calculele fiind efectuate reieșind din salariul de bază 4000 lei - pentru un program complet de lucru). Proporția de remediere fiind egală cu 100 %;

La 19 iulie 2024, Inspectoratul de Stat al Muncii, Inspecția Teritorială de Muncă Edineț, în calitate de organ constatator a remis spre examinare conform competenței, Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, procesul-verbal de control seria/nr. PV-ISM-2024-01114 din 15 iulie 2024 cu înscrisurile acumulate pe caz.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 24.10.2024, Uzina Experimentală din Otaci „Rezonanța” SA a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art.55^3 alin. (1) lit. f), art. 55^3 alin. (1) lit. a), 55^3 alin. (1) lit. d), 55^3 alin.(3) lit. a), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 57 alin. (1), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 55 alin. (3) lit. b) Cod contravențional al Republicii Moldova, și în comiterea contravenției prevăzute de art. 55 alin.(3) lit. a, c, d), şi i s-a aplicat sancțiune contravențională în felul următor:

- în baza art.55^3 alin. (1) lit. f) Cod contravențional al Republicii Moldova, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 250 (două sute cinzeci) unități convenționale, ce constituie suma de 12500 (douăsprezece mii cinci sute) lei;

- în baza art.55^3 alin. (1) lit. a) Cod contravențional al Republicii Moldova – amenda de 250 (două sute cinzeci) unități convenționale, ce constituie suma de 12500 (douăsprezece mii cinci sute) lei;

- în baza art.55^3 alin. (1) lit. d) Cod contravențional al Republicii Moldova – amenda de 250 (două sute cinzeci) unități convenționale, ce constituie suma de 12500 (douăsprezece mii cinci sute) lei;

- în baza art.55[3] alin. (1) lit. j) Cod contravențional al Republicii Moldova – amenda de 250 (două sute cinzeci) unități convenționale, ce constituie suma de 12500 (douăsprezece mii cinci sute) lei;

- în baza art.55 alin. (3) lit. a) Cod contravențional al Republicii Moldova – amenda de 260 (două sute șaizeci) unități convenționale, ce constituie suma de 13000 (treisprezece mii) lei;

- în baza art.55 alin. (1) lit. g) Cod contravențional al Republicii Moldova – amenda de 150 (una sută cinzeci) unități convenționale, ce constituie suma de 7500 (șapte mii cinci sute) lei;

- în baza art.57 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova – amenda de 120 (una sută douăzeci) unități convenționale, ce constituie suma de 6000 (șase mii) lei;

- în baza art.55 alin.(1) lit. g) Cod contravențional al Republicii Moldova – amenda de 150 (una sută cinzeci) unități convenționale, ce constituie suma de 7500 (șapte mii cinci sute) lei;

- în baza art.55 alin.(3) lit. b) Cod contravențional al Republicii Moldova – amenda de 400 (patru sute) unități convenționale, ce constituie suma de 20000 (douăzeci mii) lei.

În conformitate cu art. 44 alin. (2) Cod Contravențional, pentru concurs de contravenții prin absorbția sancțiunii mai ușoare de sancțiunea mai gravă, i s-a stabili față de Uzina Experimentală din Otaci „Rezonanța” SA sancțiunea definitivă sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ce constituie suma de 20000 (douăzeci mii) lei.

În conformitate cu art.34 alin.(3) Cod Contravențional al Republicii Moldova, contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Nefiind de acord cu soluția adoptată, avocatul Ciumac Victor în interesele SA„Rezonanța” a declarat recurs prin care solicită admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică faptul că hotărârea dată o consideră una neîntemeiată întrucât aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția iar fapta lui Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța” SA nu întrunește elementele constitutive ale contravențiilor prevăzute de art.55[3],57,55 din Codul contravențional.

În susținerea poziției de netemeinicie a hotărârii instanței de fond din data de 24 octombrie 2024, ține să atragă atenția asupra următoarelor.

Instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus doar constatările agentului constatator fără a ține seama de poziția invocată de apărare privitor la faptul că, materialele transmise instanței de judecată nu corespund cerințelor Codului contravențional.

Potrivit prevederilor art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 442 alin. (1) și (2) din Codul contravențional (1) Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul.

Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Procesul-verbal de control, întocmit conform prevederilor Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, substituie procesul-verbal cu privire la contravenție și are regim juridic și forță juridică similare dacă în el se constată fapta contravențională cu respectarea cerințelor stabilite de prezentul cod.

În temeiul prevederilor art. 446 din Codul contravențional, în cazul constatării unei fapte contravenționale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție:

a) dacă răspunderea contravențională a fost înlăturată conform art. 19, 21–311;

b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanței de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenție, precum și în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravențională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanță motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenție, cu excepția contravențiilor soluționate în modul prevăzut la art. 29 și 311;

c) dacă fapta contravențională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator;

d) în cazul contravenției flagrante;

e) în cazul contravențiilor constatate la punctele de trecere a frontierei de stat, dacă persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște contravenția săvârșită și acceptă sancțiunea sub formă de amendă stabilită de agentul constatator, cu eliberarea chitanței de încasare a amenzii conform art. 447.

Potrivit prevederilor art.409 alin. (1) – (3) din Codul contravențional (1) Contravențiile prevăzute la art. 55, 55^3–61, art.272^1alin.(3) și art.349 alin.(1) și (6) se constată de către Inspectoratul de Stat al Muncii. Contravențiile prevăzute la art. 349 alin. (1) și (6) se constată de către Inspectorat doar în domeniile de activitate ce țin de competența sa. (2)Sânt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale directorul Inspectoratului de Stat al Muncii și adjuncții lui, șefii inspecțiilor teritoriale de muncă și adjuncții lor, inspectorii de muncă. (3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente, cu excepția celor cu privire la contravențiile prevăzute la art. 55^1 și 55^2.

Din conținutul prevederilor art. 461 alin. (1) – (3), (8) – (10) din Codul contravențional, (1) Planul de remediere reprezintă o anexă la procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmită în condițiile prezentului capitol, în care agentul constatator stabilește, cu titlu de recomandare, măsuri de remediere și termenul realizării acestora în vederea conformării contravenientului cu cerințele legislației. (2) Planul de remediere este întocmit și anexat de către agentul constatator la procesul-verbal cu privire la contravenție prin care s-a constatat contravenția. În cazul în care contravenția a fost constatată în urma controlului de stat efectuat de către organele abilitate cu funcții de control, conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, planul de remediere se include în procesul-verbal de control sau se anexează la acesta. (3) În cazul întocmirii unui plan de remediere, nu se aplică sancțiuni contravenționale, inclusiv sancțiuni complementare, până la expirarea termenului de remediere. (8) Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție cu încălcarea prevederilor prezentului capitol atrage nulitatea procesului-verbal. (9) În termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de remediere, agentul constatator verifică acțiunile întreprinse de contravenient și completează partea a II-a a planului de remediere, în care menționează în ce proporție au fost realizate măsurile de remediere stabilite. (10) În cazul în care, în urma verificării indicate la alin. (9), se constată neconformarea contravenientului cu cerințele legale și nerealizarea măsurilor de remediere în termenul stabilit, agentul constatator întocmește un alt proces-verbal cu privire la contravenție, prin care persoanei responsabile i se aplică sancțiunile contravenționale respective. (11) Prevederile prezentului capitol se aplică pentru contravențiile prevăzute la art. 55, 55^3– 61, art.74–74^3, art. 76^1, art. 77 alin. (1)–(7), art. 77^1, art. 79 alin. (1) și (5), art. 80, art. 81–83, art.91^1, art. 93–95, art. 97–98, art. 109–156, art. 157 alin. (1)–(3), (5) și (6^1), art. 158–169, art. 177,art. 180^1, art. 182–196^1, art. 197 alin. (1)–(10) și (12)–(29), art. 198–200^1, art. 204, art. 206, art.207, art. 221^1, art. 224, art. 246–259^1, art. 268, art. 270, art. 271, art. 272^1alin. (3), (7)–(11), (13) și (14), art. 273 pct. 4), 6), 10)–14), 17) și 18), art. 274 alin. (2)–(4), (6) și (7), art. 275, art. 277^1–280, art. 283–285, art. 286 alin. (1), (2) și (5), art. 293^2

alin. (4) și (5), art. 330^1, art. 330^3, art. 330^5,art. 344^1–345, art. 348, art. 349 alin. (4), art. 358, art. 358^1, art. 364 alin. (6)–(8), art. 364^1.

Pornind de la prevederile normelor citate, poziția apărării în cadrul examinării cauzei contravenționale a fost că, instanța nu este competentă să examineze prezenta cauză or, actele transmise spre examinare instanței contravenționale nu corespund cerințelor Codului contravențional.

În acest context, din conținutul normelor reliefate desprindem cu certitudine că, fapta contravențională se constată prin proces-verbal cu privire la contravenție sau prin act de control întocmit în cadrul controlului efectuat în corespundere cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat. La fel, pornind de la conținutul prevederilor art. 442 alin. (2) din Codul contravențional procesul-verbal de control substituie procesul-verbal cu privire la contravenție și are regim juridic și forță juridică similare dacă în el se constată fapta contravențională cu respectarea cerințelor stabilite de prezentul cod.

În speță, prin procesul-verbal de control seria/nr. PV-ISM-2024-00223 din 23 februarie 2024 și planul de remediere partea I din aceiași dată, agentul constatator a constatat mai multe încălcări, acordând, în acest sens, Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA un termen de 90 de zile pentru remedierea încălcărilor constatate.

La expirarea termenului de remediere acordat în corespundere cu art. 461 din Codul contravențional, Inspectoratul de Stat al Muncii, contrar prevederilor art. 461 alin. (10) din Codul contravențional, nu a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție care să fie remis instanței de judecată pentru examinare, dar a întocmit un proces-verbal de control identic cu procesul-verbal de control întocmit la data de 23 februarie 2024, pe care ulterior l-a transmis instanței de judecată pentru examinare.

În acest sens, atrage atenția instanței de recurs asupra faptului că, în conformitate cu cerințele Codului contravențional inspectorul de muncă, după expirarea termenului de remediere de 90 de zile acordat Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA pentru remedierea încălcărilor constatate, urma să întocmească, în conformitate cu prevederile art. 461 alin. (10) din Codul contravențional un proces-verbal cu privire la contravenție, pe care să îl remită spre examinare instanței de fond. Or, în contextul în care remedierile nu au fost îndeplinite, inspectorul de muncă era ținut să completeze partea a doua a planului de remediere din 23 februarie 2024 și să întocmească un proces-verbal cu privire la contravenție.

În susținerea aceleiași poziții, atragem atenția instanței de recurs că, prevederile art. 409 alin. (3) din Codul contravențional, instanței de judecată, i se remit spre examinare procese-verbale cu privire la contravenție și nu procese-verbale de control.

Or, pornind de la prevederile art. 2 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, procesul-verbal de control este un act întocmit în urma controlului inopinat sau planificat, în care se înregistrează constatările/rezultatele controlului (în partea de constatare), după caz se prescriu modalități de înlăturare a încălcărilor și/sau măsuri restrictive (în partea prescriptivă) și, după caz, se constată contravenții și se prescriu sancțiuni (în partea sancționatorie).

La fel, prin prisma prevederilor art. 28 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, în cazul în care în procesul-verbal de control se constată o contravenție, acesta substituie procesul-verbal de constatare a contravenției, având regim juridic și forță juridică similare. Constatarea contravențiilor identificate în timpul efectuării controlului și aplicarea sancțiunilor, conform competenței, se vor efectua în limitele stabilite de prezenta lege și cu aplicarea cerințelor stabilite de Codul contravențional.

Din accepțiunea normei reliefate supra, în coroborare cu prevederile art. 29 din același act normativ se poate conchide cu certitudine că, legiuitorul asimilează procesul-verbal de control cu procesul-verbal cu privire la contravenție doar pentru cazurile în care agentul constatator este abilitat cu dreptul de a constata contravenții și a aplica sancțiuni contravenționale. Or, prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat (art. 28 și 29) nu prevăd o procedură de remitere a procesului-verbal de control unei alte autorități publice pentru examinarea cauzei contravenționale după competență. Pe de altă parte, în cazul în care în timpul controlului persoana care efectuează controlul constată o infracțiune, aceasta remite un exemplar al procesului-verbal de control organului de urmărire penală pentru examinare prin prisma legislației penale.

În concluzie, legiuitorul a asimilat procesul-verbal de control cu procesul-verbal cu privire la contravenție doar pentru situațiile în care agentul constatator este abilitat cu dreptul de a constata și sancționa o faptă contravențională, adică doar pentru situația în care nu se cere implicarea unei alte autorități abilitate să examineze cauza contravențională, cum este la caz, instanța de judecată. Or, art. 461 coroborat cu prevederile art. 409 din Codul contravențional dispun fără echivoc că, instanța de judecată pe cauze contravenționale este sesizată doar în baza procesului-verbal cu privire la contravenție.

În această parte, Codul contravențional, prin intermediul art. 461 alin. (10) și 11 impun, pentru cazurile de examinare a contravențiilor prevăzute de art. 55, 55^3-61 din Codul contravențional o procedură specială de examinare care implică următoarele acțiuni din partea agenților constatatori: 1) Desfășurarea unui control de stat; 2) Întocmirea procesului-verbal de control; 3) Acordarea unui termen de remediere pentru cazurile în care se constată abateri de la prevederile legale; și 4) Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție pentru cazul în care abaterile nu au fost înlăturate în interiorul termenului de remediere.

Aceasta este procedura descrisă de legea contravențională care urma să fie respectată, în speță, de Inspectoratul de Stat al Muncii. Altfel spus, inspectorul de muncă, după data la care a verificat îndeplinirea Planului de remediere și a constatat că măsurile expuse în plan nu au fost îndeplinite, urma să întocmească un proces-verbal cu privire la contravenție.

Contrar celor expuse, după ce a verificat îndeplinirea Planului de remediere, inspectorul de muncă a mai întocmit un Act de control, identic cu cel din 23 februarie 2024 pe care l-a transmis instanței de judecată pentru examinare.

Mai mult decât atât, pornind de la prevederile art.461 alin. (8) din Codul contravențional, instanța de judecată urma să recunoască drept nul procesul-verbal de control din data de 15 iulie 2024 prezentat spre examinare întrucât acesta contravine prevederilor capitolului V1 din Codul contravențional. Acest fapt este indicat expres în norma citată (461 alin. (8) din Codul contravențional).

În speță, însă, instanța de judecată a menționat doar că nu a găsit temeiuri de nulitate prevăzute de art. 443 și 445 din Codul contravențional, fără a face o analiză a prevederilor capitolului V din Codul contravențional care reglementează în mod special procedura de examinare a cauzelor contravenționale inițiate în baza art. 55 și 55^3-61 din Codul contravențional. Or, anume reglementările conținute în art. 461 din Codul contravențional au stat la baza solicitărilor înaintate de apărare în sensul recunoașterii nulității procesului-verbal de control în temeiul căruia s-a solicitat sancționarea Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA. Astfel, în speță, instanța de fond urma să recunoască nul procesul-verbal de control din 15.07.2024 și să înceteze procesul contravențional inițiat față de Uzina Experimentală din Otaci „Rezonanța" SA.

În acest sens, hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița este una nemotivată și nu corespunde rigorilor art. 6 CEDO.

Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de apărare și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată și anume că procedura efectuată de inspectorul de muncă este una viciată, desfășurată contrar cerințelor Codului contravențional și a prevederilor Legii privind controlul de stat și care efect, urma să fie declarată nulă. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și mult aspectual.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Codul contravențional, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Potrivit prevederilor art. 5 din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sânt interzise. Legea contravențională nu urmărește cauzarea de suferințe fizice sau lezarea demnității omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Potrivit prevederilor art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Aplicând prevederile normelor citate speței conchidem că, în cadrul procesului contravențional inițiat față de Uzina Experimentală din Otaci „Rezonanța” SA nu au fost respectată nici una din normele contravenționale citate mai sus. Or, activitatea agentului constatator de acumulare a probelor și de adoptarea a deciziei pe marginea cauzei contravenționale este, prin prisma prevederilor art. 28, 29 din Legea privind controlul de stat și art. 461, 409 din Codul contravențional una afectată de nulitate.

Mai mult decât atât, atragem atenția instanței de recurs că, întrucât nu a existat un act de învinuire clar (proces-verbal cu privire la contravenție), în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, inspectorul de muncă, după finalizarea examinării cauzei, a solicitat instanței să sancționeze Uzina Experimentală din Otaci „Rezonanța” SA conform art. 55 din Codul contravențional și să aplice

pedeapsa maximă. Exact acesta a fost răspunsul inspectorului de integritate la întrebarea apărării vis-a-vis de faptul cine urmează a fi sancționat potrivit procesului-verbal de control prezentat și în ce temei legal, răspunsul agentului constatator fiind că răspunderea urmează să o poarte Uzina Experimentală din Otaci „Rezonanța" SA, în conformitate cu prevederile art. 55 din Codul contravențional. Contrar celor menționate, prin hotărârea din 24.10.2024, instanța a aplicat Uzinei Experimentală din Otaci „Rezonanța" SA sancțiuni conform art. 553 și 57 din Codul contravențional, fapt care nu a fost solicitat de agentul constatator. Or, solicitarea finală a agentului constatator a fost de a aplica o sancțiune maximă potrivit prevederilor art. 55 din Codul contravențional.

Pe cale de consecință constatăm că, instanța de fond nu și-a motivat hotărârea adoptată, nu a răspuns la argumentele părții apărării și nu a aplicat speței prevederile legale corespunzătoare.

Procedura înștiințării legale a fost executată.

Conform prevederilor ***art.471 alin.(1) Cod Contravențional****, (1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței. De la participanții la proces careva referințe nu au parvenit.

Verificând argumentele invocate în recurs, ținând cont și de opinia contestatarului expusă în cerere, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că recursul urmează a fi respins ca nefondat cu menținerea hotărârii contestate, respectiva soluție fiind adoptată în corespundere cu prevederile art.473 alin.(1) pct. 1) lit. c) CCo, potrivit căruia, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una din următoarele decizii: ...respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: ...este nefondat*.

În motivarea acestei soluții, Colegiu reține, constatarea corectă de către instanța de fond la soluționarea cauzei a împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ce au importanță pentru justă ei soluționare și care decurg din conținutul plângerii agentului constatator , în consecință fiind întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în privința Uzinei Experimentale din Otaci „*Rezonanța*" SA, la 15 iulie 2024, de către agentul constatator Lesnic Ruslan, inspector superior și Morari Ion inspector principal în cadrul Inspecției Teritorială de Muncă Edineț, a fost întocmit procesul-verbal de control nr. PV-ISM-2024-01114 în privința lui Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA, în baza art.55^3 alin. (1) lit. f), art. 55^3 alin. (1) lit. a), 55^3 alin. (1) lit. d), 55^3 alin. (3) lit. a), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 57 alin. (1), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 55 alin. (3) lit. b) Cod contravențional.

Prin urmare, acțiunile contravenientului Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA corect au fost încadrate conform prevederilor ***art.55^3 alin. (1) lit.***

***a), d), f) și j) Cod contravențional al RM**, prevede - Încălcarea de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă, dacă fapta nu constituie infracțiune, manifestată prin: neevaluarea riscurilor profesionale la locurile de muncă; neasigurarea salariaților cu instrucțiuni și instruiri privind securitatea și sănătatea în muncă; neasigurarea condițiilor de efectuare a examenului medical periodic în modul stabilit de lege și, după caz, a testării psihologice periodice a salariaților, se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice*.

Art.55 alin.(3) lit.a) și b) Cod contravențional al RM, prevede – *Încălcarea legislației muncii, manifestată prin: prestarea muncii de către o persoană fără a avea încheiat un contract individual de munca în formă scrisă; stabilirea și achitarea unui salariu sub nivelul minim garantat de stat sau stabilit prin contractul colectiv/convenția de muncă; se sancționează cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 260 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice*.

Iar ***art.55 alin.(1) lit.g) Cod contravențional al RM**,* prevede – *Încălcarea legislației muncii, manifestată prin: neacordarea garanțiilor și a compensațiilor prevăzute de lege, se sancționează cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 260 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice*.

Art.57 alin.(1) Cod contravențional al RM, prevede – *Încălcarea intenționată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata salariilor, precum și pentru efectuarea altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.*

În acest context, instanța de fond just a reținut, că fapta comisă de Uzina Experimentale din Otaci „Rezonanța” SA și-a găsit deplină confirmare prin: *procesul-verbal de control nr. seria/nr. PV-ISM-2024-01114 din 15 iulie 2024 (**f.d.4-9**); circumstanțele stabilite prin procesul-verbal de control nr. seria/nr. PV-ISM-2024-00223 din 23 februarie 2024 și planul de remediere partea I din aceiași dată (**f.d.10-15**); prin planul de remediere din 15.07.2024 partea a II (**f.d.16**); explicațiile date ale I.O. administratorului *****. din 23 februarie 2024 (**f.d.17,18,19**); ordin nr. 22-k din 26 decembrie 2023 (**f.d.20**); ordin nr. 14-c din 14 iunie 2024 (**f.d.21**); extras cu privire la restanțele la salariu a mai multor salariați*

pentru perioada de 03.2015-02.2024 ***(f.d.23-24)*** *și delegația de control nr. seria/nr. DL-ISM-2024-00228 din 14 februarie 2024* ***(f.d.25)***.

De rând cu aceasta, Colegiul reține, legalitatea procesului-verbal de control nr. PV-ISM-2024-01114 din 15 iulie 2024 întocmit de către agentul constatator, Lesnic Ruslan, inspector superior și Morari Ion inspector principal din cadrul Inspecției Teritorială de Muncă Edineț, în privința Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA în comiterea contravenției prevăzute de art. 55^3 alin. (1) lit. f), art. 55^3 alin. (1) lit. a), 55^3 alin. (1) lit. d), 55^3 alin. (3) lit. a), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 57 alin. (1), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 55 alin. (3) lit. b) Cod contravențional, constatând lipsa temeiurilor de nulitate prevăzute de art. 443, art. 445 Cod Contravențional

Pentru a conchide vinovăția contravenientului instanța a acordat o justă apreciere probelor cauzei, motivare pe care instanța de recurs o acceptă și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Respectiv, instanța de fond corect a apreciat, că probele administrate pe caz, au fost suficiente, utile și pertinente pentru constatarea faptei contravenționale, determinând constatarea vinovăției Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța" SA în comiterea contravențiilor prevăzute de art. art.55^3 alin. (1) lit. f), art.55^3 alin. (1) lit. a), 55^3 alin. (1) lit. d), 55^3 alin. (3) lit. a), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 57 alin. (1), art. 55 alin. (1) lit. g), art. 55 alin. (3) lit. b) Cod contravențional.

La stabilirea sancțiunii contravenționale, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 44 alin. (2) Cod Contravențional pentru concurs de contravenții și i-a stabilit față de Uzina Experimentală din Otaci „Rezonanța" SA sancțiunea definitivă sub formă de amendă prin absorbția sancțiunii mai ușoare de sancțiunea mai gravă).

În atare împrejurări, Colegiul apreciază soluția judiciară drept una întemeiată, motiv pentru care conchide necesitatea respingerii recursului ca fiind nefondat, or, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, și numai în temeiurile prevăzute de art. 466 CCo, însă la caz s-a constatat lipsa temeiului legal, prevăzut de norma menționată, motiv pentru care hotărârea instanței de fond va fi menținută fără modificări.

Reieșind din cele supra expuse și în temeiul art. 473 alin. (1) pct. (1) lit. c), 474 Cod contravențional Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de avocatul Ciumac Victor în interesele **Uzinei Experimentale din Otaci „Rezonanța” SA**, împotriva hotărârii judecătoriei Edineț sediul Ocnița din 24.10.2024 , se respinge ca nefondat, hotărârea respectivă se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător:

Judecătorii: